

Memo

Aan: Gedeputeerde Staten provincie Flevoland
Van: Willem Enklaar, directeur EEF (DE-on)
Datum: 08-08-2022
Betreft: Staatssteuntoets EEF

Inleiding

Als onderdeel van het verzoek tot uitbreiding van de lening van de Provincie Flevoland aan EEF heeft de Provincie de vraag gesteld hoe gewaarborgd wordt dat de leningen die EEF aan ondernemers en instellingen verstrekt marktconform is. Het EEF is immers gefinancierd met publieke middelen en dient zich niet concurrerend in de markt op te stellen, maar juist marktefficiënties op te lossen. Er mag geen sprake zijn van het verstrekken van ongeoorloofde staatssteun. Daartoe is in de subsidiebeschikking opgenomen dat:

“De met de subsidiegelden verstrekte leningen en garanties mogen uitsluitend worden verstrekt en participaties mogen daarmee uitsluitend worden aangegaan met in achtneming van de staatssteunregels van de Europese Unie. Dit betekent dat de stichting op basis van de subsidie uitsluitend steun (lening, participatie, garantie) mag verlenen als op deze steun de-minimisregels van toepassing zijn, of de steun onder de Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV)/ PB EU 800/2008 valt. Indien tijdens de looptijd van deze beschikking deze staatssteunregels wijzigen, dient de stichting de (door de Europese Unie) gewijzigde staatssteunregels te volgen. De stichting vermeldt bij ieder besluit tot het verstrekken van een lening of garantie of het aangaan van participaties expliciet de toepasselijke regeling alsmede de betreffende bepaling(en) waarop de steunverlening is gestoeld en waaruit blijkt dat de steun onder de-minimisverordening of de algemene groepsvrijstellingsverordening valt.”

EEF verstrekt leningen, achtergestelde leningen en participaties. Deze leningen kunnen op verschillende manieren getoetst worden aan de staatssteunregels. We maken daarbij onderscheid tussen de standaardfinancieringen (financieringen tussen 5.000 euro en maximaal 75.000 euro, looptijd 5 of 10 jaar, annuïtair) en maatwerkfinancieringen (financieringen vanaf 75.000 euro).

Bij de standaardfinancieringen staan de rentetarieven en looptijd op voorhand vast, evenals de voorwaarden. Doordat het maximale bedrag niet hoger ligt dan 75.000 euro, kan het eventuele maximale

voordeel berekend worden. We maken daarvoor gebruik van de staatssteuncalculator¹. In het geval alle onderdelen van de berekening gebaseerd worden op het meest negatieve uitgangspunt (een rating die niet bepaald kan worden, geen zekerheden, annuïtaire lening) en we rekenen met een rente van 3,5% (rente van 10 jaar standaardfinanciering per 1-8-2022), bedraagt het voordeel als gevolg van staatsteun (de bruto-subsidie-equivalent, BSE) 27.412 euro.

Daarmee zitten standaardfinancieringen per definitie ruim onder het plafond van de de-minimisverordening, waarbij in drie achtereenvolgende belastingjaren tot maximaal 200.000 euro voordeel gegeven mag worden. Leningen die verstrekt worden onder de de-minimis gelden per definitie niet als staatsteun. Er geldt dan ook geen Melding, Kennisgeving en rapportageplicht vanuit Europa.

Met de maatwerkfinancieringen wordt vaak op precies dezelfde condities gefinancierd met een partner uit de markt (pari passu), waardoor er per definitie ook geen concurrentievoordeel is (en er dus ook geen sprake is van staatsteun). Mocht EEF niet pari-passu financieren, wordt op projectbasis de afweging gemaakt tegen welk rentepercentage er gefinancierd wordt. In praktijk komt de BSE ook bij maatwerk financieringen niet boven de grens van 200.000 euro uit de-minimisverordening. Een rekenvoorbeeld ondersteunt dit: een annuïtaire lening van 500.000 euro met een looptijd van 10 jaar, bij een onderneming waarbij de rating niet bepaald kan worden en waar geen zekerheden worden gesteld en een rente van 3,5% geeft een BSE van 182.750 euro en valt daarmee onder de de-minimisverordening.

In alle gevallen is onderdeel van de leenovereenkomst tussen EEF en de onderneming, dat er geen sprake mag zijn van een onderneming in zwaar weer (toets daarop maakt onderdeel uit van het vooronderzoek) en dat er geen sprake mag zijn van cumulatieve overschrijding van de grens in de de-minimisverordening.

Tot slot, ook wanneer de BSE boven de de-minimisgrens uit zou komen, vallen de financieringen van EEF onder de Algemene Groeps Vrijstellings Verordening (AGVV). In dat geval is er wel sprake van een meldingsplicht maar geen sprake van steun. In praktijk hebben we dit nog niet bij de hand gehad.

Conclusie

Zowel de maatwerk als de standaard EEF financieringen voldoen aan de staatsteunregels zoals die door Brussel gesteld zijn.

¹ <https://europadecentraal.nl/staatssteun-calculator/>